

Uzasadnienie

Plan ochrony rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.), zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 poz. 794), w tym uwzględniając zakres planu ochrony dla rezerwatu przyrody, określony w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Plan niniejszy zgody jest z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1320)). Z uwagi na zapisy art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, niniejszy plan nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005. Plan ochrony rezerwatu sporządza się na okres 20 lat.

Obszar, na którym znajduje się rezerwat jest własnością Skarbu Państwa, jezioro - w zarządzie Marszałka Województwa Pomorskiego, teren otaczający jezioro – w zarządzie Nadleśnictwa Bytów. Pod względem administracyjnym rezerwat położony jest w województwie pomorskim, powiecie bytowskim, w gminie Bytów. Znajduje się w obszarze Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 oraz otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Rezerwat „Jezioro Głębocko” został uznany za rezerwat na podstawie § 6 Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1976 r. (MP Nr 42 poz. 206) w celu „zachowania jeziora lobeliowego z charakterystyczną roślinnością”. Rezerwat został powiększony na mocy Zarządzenia Nr 13/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 106 poz. 2090). Do rezerwatu włączono lasy i torfowiska otaczające jezioro oraz utworzono otulinę, której przebieg w znacznym stopniu pokrywa się z przebiegiem zlewni bezpośredniej jeziora. Obecnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko” (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1406), którym m.in. zmieniono nieznacznie przebieg granic rezerwatu oraz jego otuliny.

Głównym przedmiotem ochrony, zarówno rezerwatu, jak i obszaru Natura 2000, na obszarze którego znajduje się rezerwat, jest ekosystem jeziora lobeliowego (siedlisko przyrodnicze 3110 jeziora lobeliowe). Jako szczególnie cenne elementy tego ekosystemu należy wskazać: populacje cennych gatunków roślin, tzw. isoetydów, m.in.: poryblina jeziornego *Isoëtes lacustris*, brzeżycy jednokwiatowej *Littorella uniflora* i lobelii jeziornej *Lobelia dortmanna*, populacje zwierząt kręgowych i bezkręgowych, cenne, dobrze zachowane zbiorowiska roślinne typowe dla jezior lobeliowych oraz unikatowe walory biotopowe jeziora. Lista florystyczna rezerwatu zawiera 83 gatunki roślin, w tym 59 gatunków roślin kwiatowych, 4 paprotniki, 17 gatunków mszaków i 3 gatunki ramienic.

Jezioro charakteryzuje się bogatą w gatunki i zróżnicowaną florą podwodną. W jeziorze występuje 18 gatunków podwodnych makrofitów. Wśród nich są gatunki z klasy *Littorelletea*, charakterystyczne dla jezior lobeliowych: lobelia jeziorna, poryblin jeziorny, brzeżycy jednokwiatowa, sit drobny, wywłócznik skrętoległy. Spośród 3 gatunków ramienic zidentyfikowanych w jeziorze, zanotowano także 2 gatunki (ramienica delikatna i krynicznik giętki), spotykane w jeziorach lobeliowych nieco zasobniejszych w wapń. Bardzo interesującym składnikiem podwodnej flory są gatunki podwodnych mchów: sierpowiec brudny, znany z jezior lobeliowych oraz bardzo rzadko notowany skrzydlik studziennik. Obok gatunków typowych dla jezior lobeliowych dość liczna jest w jeziorze grupa pospolitych gatunków o szerokiej amplitudzie ekologicznej, typowych dla wód mezo- i eutroficznych, takich jak moczarka kanadyjska, rogatek sztywny czy jaskier krążkolistny. Do gatunków wód mezo- i eutroficznych należą także stosunkowo rzadka rdestnica alpejska oraz jaskier skąpopręcikowy.

Ichtiofauna jeziora Głębocko reprezentowana jest przez 9 gatunków ryb, najliczniej należące do rodziny karpowatych, okoniowatych i łososiowatych. Najliczniejszym gatunkiem jest płoć, *Rutilus rutilus* oraz okoń, *Perca fluviatilis*, sielawa, *Coregonus albula* i wzdręga. Jezioro zasiedlone jest przez autochtoniczną populację sielawy, gatunek szczególnie wrażliwy na stan środowiska. Sielawa jest bardzo wrażliwa na wprowadzone do wody zanieczyszczenia, ubytki tlenu i wzrost temperatury. Eutrofizacja wód prowadzi do ustępowania tego gatunku.

W ichtiofaunie jeziora jeden gatunek jest objęty ochroną ścisłą - koza, *Cobitis taenia*, a dwa ujęte w Konwencji Berneńskiej - sielawa, *Coregonus albula* i koza.

Jeziro Głęboczko leży w zlewni rzeki Słupia. Pierwotnie Głęboczko, było zbiornikiem bezodpływowym, który został sztucznie włączony w system odwadniania. Sieć hydrograficzna jest tu słabo rozwinięta i część wchodzących w skład systemu cieków okresowo zanika podczas występowania posuchy lub notowany jest w nich minimalny przepływ.

Większą część zlewni jeziora stanowią grunty leśne będące w zarządzie Nadleśnictwa Bytów. Są to w przeważającej części acydofilne lasy liściaste i mieszane, najczęściej na siedliskach buczyny i olsu. Lasy te są częściowo przekształcone przez człowieka, m.in. przez odwodnienia oraz nasadzenia obcych siedliskowo gatunków drzew. Przy północnym brzegu znajdują się 2 działki prywatne. Na obu prowadzona jest na niewielką skalę agroturystyka. Funkcjonują tam Gospodarstwo Agroturystyczne „Lobelia”, a także niewielki zakład stolarski. Zachodnią część zlewni zajmują grunty rolne wsi Pomysk Wielki.

Występujące tu siedliska leśne hamują gwałtowny spływ powierzchniowy, co ogranicza erozję gleby i wymywanie z niej substancji przyspieszających eutrofizację. Zagrożeniem stają się jedynie śródleśne mokradła bogate w substancje humusowe, których dopływ do jeziora powoduje spadek przezroczystości wody oraz jej zakwaszenie.

Za największe zagrożenie dla rezerwatu uznano skutki rekreacyjnego użytkowania jeziora: mechaniczne niszczenie roślinności oraz obrzeży jeziora i litoralu przez kąpielących się w jeziorze, zwłaszcza w północnej jego części, w pobliżu gospodarstwa agroturystycznego „Lobelia”, bezpośrednio przyczyniające się do niszczenia roślinności wynurzonej i podwodnej oraz silnego zaburzania struktury osadów. Zlokalizowane tu miejsca do odpoczynku spowodowały degradację fragmentu brzegu jeziora oraz zniszczenie roślinności będącej przedmiotem ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. Do wydeptywania brzegu, zaśmiecania terenu oraz płoszenia ptaków przyczyniają się również wędkarze.

Negatywny wpływ na ekosystem jeziora wywierają również spływy wód z pobliskich zabagnień; są one wynikiem wykonanych jeszcze w XIX w. prac melioracyjnych, które połączyły pobliskie torfowiska z jeziorem, doprowadzając do niego wody zasobne w materię organiczną. Nadmierny dopływ substancji humusowych i mineralnych (głównie w postaci kompleksów humusowo-mineralnych) może doprowadzić do wzrostu trofii zbiornika, dalszego ograniczenia strefy eufotycznej, zmiany struktury osadów (z mineralnych na organiczne) i w końcu do regresji roślinności podwodnej.

Przepływowy charakter zbiornika powoduje, że pewne ładunki zanieczyszczeń, w tym fekalnych mogą dopływać do jeziora z terenu zlewni całkowitej i bezpośredniej. Użytkowanie jeziora jako kąpieliska także może mieć negatywny wpływ na jakość wód, zwłaszcza pod względem bakteriologicznym.

Potencjalnym zagrożeniem jest rybackie użytkowanie jeziora oraz możliwe jego skutki: niszczenie roślinności, eutrofizacja zbiornika, możliwość wprowadzania niepożądanych gatunków ryb roślinożernych, np. karpiołatych.

W celu eliminacji lub ograniczenia powyższych zagrożeń wskazano odpowiednie działania ochronne. Dotyczą one przede wszystkim ukierunkowania ruchu turystycznego oraz kontroli przestrzegania zakazów obowiązujących w rezerwacie, zwłaszcza w zakresie rekreacyjnego użytkowania jeziora. Działania w zakresie ograniczenia wpływu otoczenia na jezioro mają niewielki zakres i polegają na eliminacji źródeł dopływu substancji zmieniających chemizm jeziora poprzez odcięcie dopływu wód z rowów melioracyjnych. Działania te będą prowadzone na terenie rezerwatu oraz w jego otulinie.

Rezerwat jest udostępniony do prowadzenia gospodarki rybackiej, jednak dla wyeliminowania zagrożeń związanych z tym rodzajem działalności oraz dla zachowania przedmiotów ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000, należy podporządkować gospodarkę rybacką zasadom ochrony jezior lobeliowych. W jeziorze Głęboczko nie występują obce gatunki ryb, a struktura ekologiczna ichtiofauny, z naturalnie rozradzającą się sielawą i znacznym udziałem ryb drapieżnych, odpowiada jeziorom o umiarkowanej trofii. W związku z powyższym należy utrzymać prowadzony sposób gospodarowania ichtiofauną oraz ekstensywną eksploatację zbiornika.

W chwili obecnej nie ma potrzeby przeprowadzania żadnych działań ochronnych w leśnych częściach rezerwatu. Jednak ze względu na stosunkowo młody wiek niektórych drzewostanów pochodzących z nasadzeń oraz obecność gatunków niezgodnych z siedliskiem, np. świerka, dopuszcza się, w razie potrzeby, podjęcie w trakcie 20-letniego okresu obowiązywania planu ochrony prac o charakterze pielęgnacyjnym. Działania te będą prowadzone w przypadku ekspansji gatunków obcych siedliskowo (np. świerka), które mogą negatywnie oddziaływać na ekosystem jeziora lobeliowego, doprowadzając do jego zakwaszenia, a także w przypadku nadmiernego zwarcia drzewostanów uniemożliwiającego ich naturalne odnowienie.

Ze względu na dominujący w drzewostanie udział gatunków liściastych oraz ich różnorodność gatunkową, nie przewiduje się konieczności podejmowania działań mających na celu eliminację owadów na nich żerujących, gdyż ich żer może doprowadzić najwyżej do wypadania pojedynczych drzew i nie stanowi zagrożenia dla trwałości drzewostanów rezerwatu i terenów leśnych położonych poza nim.

Ponadto, w planie ochrony zaplanowano monitoring stanu siedliska 3110 jeziora lobeliowe oraz gatunków będących przedmiotem ochrony w rezerwacie oraz w obszarze Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005. Działania te oparto o metodykę opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na potrzeby państwowego monitoringu środowiska (w myśl art. 112 ustawy o ochronie przyrody), jednak zakres i częstotliwość badań dostosowano do zakresu niezbędnego dla oceny stanu przedmiotów ochrony tego obszaru w granicach rezerwatu. Poza tym zaplanowano monitoring cech hydrochemicznych wody oraz stanu bakteriologicznego jeziora, dopływów i odpływu, a także warunków hydrologicznych w zlewni.

W lasach, w granicach rezerwatu, dopuszcza się gospodarkę leśną zgodnie z wytycznymi umieszczonymi w „Planie Urządzania Lasu”, z ograniczeniami zrębów zupełnych, zakazem wprowadzania gatunków obcych siedliskowo oraz bez naruszania stosunków wodnych w rezerwacie. Ponadto w nowych granicach rezerwatu należy pozostawić wszystkie stare drzewa do ich naturalnej śmierci i następnie rozkładu. Nie należy usuwać przewróconych drzew ze strefy brzegowej jeziora. Dla ochrony runa i powierzchni gleby, w celu zapobiegania intensyfikacji spływu powierzchniowego, wszelkie zabiegi pielęgnacyjne należy wykonywać nie naruszając pokrywy glebowej. Niewielkie zabagnienia przy brzegach jeziora proponuje się wyłączyć zupełnie z użytkowania.

Do celów edukacyjnych i turystycznych udostępnia się miejsce położone w rezerwacie przy wschodnim brzegu jeziora (wydz. 16 d), na końcu drogi. W punkcie tym usytuowana jest tablica urzędowa oraz edukacyjna.

Do celów rybactwa udostępnia się obszar całego jeziora.

Rezerwatu nie udostępnia się do celów rekreacyjnych i sportowych oraz do amatorskiego połowu ryb ze względu na związane z nimi zagrożenia dla przedmiotów ochrony rezerwatu.

Do celów naukowych rezerwat może być udostępniony wyłącznie na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu.

Na obszarze rezerwatu nie dopuszcza się prowadzenia działalności wytwórczej i handlowej ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie. Działalność rolniczą dopuszcza się wyłącznie w zakresie użytkowania rybackiego jeziora, z zachowaniem zasad ochrony jezior lobeliowych określonych w niniejszym zarządzeniu.

Nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony rezerwatu i uwarunkowaniach jego ochrony.

Niniejszy projekt nie uwzględnia wyniku audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.), gdyż dla województwa pomorskiego audyt taki nie został jeszcze sporządzony.

Tekst zarządzenia nie zawiera zapisów obejmujących zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 w granicach rezerwatu wskazanych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774). Artykuł 9 pkt 5 lit. d tejże ustawy wprowadza do treści art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody dodatkowy zapis, oznaczony jako ust. 6, zgodnie z którym przepisu nakładającego obowiązek uwzględnienia zakresu planu zadań ochronnych w planie ochrony rezerwatu przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 (art. 20 ust. 5. ustawy o ochronie przyrody), nie stosuje się w przypadku ustanowienia planu zadań ochronnych dla tego obszaru Natura 2000. Należy podkreślić, że plan ochrony rezerwatu jest zgodny z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005; Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1320).

Ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów dotyczą zachowania dotychczasowej formy użytkowania gruntów oraz stosunków wodnych w otulinie rezerwatu i w zlewni bezpośredniej oraz wyeliminowania z tego terenu inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Bardzo istotne są również zapisy mające na celu ograniczenie rekreacyjnego wykorzystania jeziora. Taki sposób użytkowania jeziora uznano za największe zagrożenie dla przedmiotu ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. Całkowite wyłączenie jeziora Głębocko z użytkowania rekreacyjnego nie będzie miało wpływu na walory rekreacyjne okolicznych miejscowości i gminy Bytów, ponieważ na tym terenie znajduje się wiele jezior o podobnych właściwościach udostępnionych do rekreacji, m.in. jezioro Stary Staw położone około 250 m na północ od jeziora Głębocko oraz bardzo atrakcyjne lobeliowe jezioro Jeleń – zlokalizowane około 2 km na północny-

zachód od rezerwatu. Ustalenia do planów mają przede wszystkim zabezpieczyć bezpośrednio otoczenie jeziora tj. obszar otuliny rezerwatu i zlewni bezpośredniej jeziora.

Koszty działań ochronnych w obrębie rezerwatu i otuliny obejmują: utrzymanie tablic informacyjnych, ograniczenie spływu substancji humusowych, oraz ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony. Koszty te leżą w gestii RDOŚ w Gdańsku oraz Nadleśnictwa Bytów, np. po uzyskaniu na ten cel dotacji. Działania ochronne mogą także zostać wykonane przez inne podmioty, na skutek zawarcia umowy i trójstronnego porozumienia z Nadleśnictwem Bytów oraz RDOŚ w Gdańsku. Środki na realizację planu ochrony mogą pochodzić z budżetu państwa oraz z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo. Ustanowiony plan ochrony będzie stanowił podstawę merytoryczną i formalną do aplikowania o środki finansowe do funduszy wspierających czynną ochronę przyrody.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez zarządców terenu, na którym znajduje się rezerwat. Marszałek Województwa Pomorskiego pismem DROŚ-PP.7120.7.2016 z dnia 4 marca 2016 r. nie wniósł uwag. Nadleśnictwo Bytów również nie wniósł uwag (pismo Zn. spr.: ZG.7140.1.2016.MS z dnia 11 marca 2016 r). Projekt został także zaopiniowany przez Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Szczecinku (pismo ZO.7212.15.2016.GH z dnia 7 marca 2016 r.), w którym poinformowano, iż nie wnosi się uwag do projektu planu ochrony. Swoją pozytywną opinię na temat projektu zarządzenia wyraziła Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Gdańsku (Uchwała nr 9/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie wydania opinii do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”). RROP w Gdańsku zgłosiła uwagę, aby doprecyzować położenie rezerwatu (określić do jakiej zlewni należy). Uwaga została uwzględniona.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”, wynikami prac na rzecz sporządzenia planu, dokumentacją do planu ochrony oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia z dnia 18 maja 2016 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miasta i Gminy Bytów oraz Starostwa Powiatowego w Bytowie, a także w formie ogłoszenia w prasie lokalnej (Dziennik Bałtycki z dnia 24 maja 2016). Na wniesienie uwag i wniosków do planu ochrony rezerwatu wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

1. Od Państwa: Mirosław, Małgorzata, Mateusz, Magda Nowotnik, Magdalena, Przemysław Fornal, Melania i Michał Król - wiadomość e-mail z dnia 8 czerwca 2016 r.

Cyt: „(...) jako jedyni mieszkańcy nad jeziorem Głębocko wnosimy następujące uwagi:

- w zał. 1, zagrożenia wewnętrzne, lp. 1) sformułowania o intensyfikacji ruchu rekreacyjnego oraz: „odtworzenie pasa olszyny” nie są adekwatne, ponieważ w przeszłości w części północnej jeziora, o której mowa, olszyna na brzegu nie rosła, a antropopresja i ruch rekreacyjny były znacznie bardziej intensywne.

Naszym zdaniem wszelkie działania prowadzące do zalesienia pasa przybrzeżnego jest wbrew ochronie lobelii, ponieważ gałęzie drzew i opadające liście niszczą jej siedliska - czego jesteśmy obserwatorami od wielu lat.

- ludzie mieszkający tu (...) przez lata myli się w Głębocku. Kilkusetletnia działalność rolnicza nad Głębockiem związana z chowem trzody i bydła skutkowała tym, że zwierzęta gospodarskie chodzące do wodopoju wydeptywały roślinność, a gospodarze, zajeżdżali wozami, a potem traktorami nad jezioro pobierając zeń wodę na potrzeby gospodarstwa.

(...)

-Zarzut antropopresji w odniesieniu do północnego brzegu jeziora Głębocko jest niezasadny, gdyż nasza obecność nad jeziorem ogranicza się do kilkunastu dni w roku oraz dotyczy ułamkowej części procenta linii brzegowej jeziora Głębocko.

(...)

Od 2000 r. prowadzimy nieduże gospodarstwo agroturystyczne. Nie udostępniamy gościom dojścia do brzegu, informujemy o walorach przyrodniczych, ścieżce edukacyjnej i ograniczeniach z korzystania rekreacyjnego. Nasi goście korzystają z kąpieliska nad jeziorem Stary Staw. Dlatego też nie ma zagrożenia związanego z intensyfikacją ruchu rekreacyjnego. Gospodarstwo agroturystyczne Lobelia otrzymało w 2016 r. certyfikat „Agroturystyka przyjazna Naturze 2000”.

-zagrożenia zewnętrzne lp. 2 - nie widzimy związku zapobiegania spływowi wód powierzchniowych z egzekwowaniem zakazu użytkowania rekreacyjnego (kąpeli). Wnosimy o usunięcie tego sformułowania.

Nie zgadzamy się na jakiegokolwiek ograniczenia dotyczące użytkowania naszych prywatnych gruntów oraz zakazów blokujących rozwój gospodarstwa, które jest głównym źródłem utrzymania rodziny.

Jeżeli zakazy zapisane w planie ochrony zostaną utrzymane, będziemy dochodzić na drodze sądowej rekompensaty za utracone korzyści.”.

W odpowiedzi na powyższe:

- 1) Planowane działanie ochronne dotyczące odtworzenia pasa przybrzeżnej olszyny lub pozostawienia tego miejsca bez ingerencji, do naturalnej sukcesji, wynika wprost z dokumentacji do planu ochrony (Bociąg K. i in. 2007). Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.), plan ochrony rezerwatu przyrody zawiera: „*określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań*”. Zgodnie wytycznymi Ministra Środowiska oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zaniechanie jakiegokolwiek czynności nie jest rozumiane jako działanie ochronne. Pozostawienie bez ingerencji północnego brzegu jeziora Głębocko, nie jest w rozumieniu przepisów prawa działaniem ochronnym. W związku z powyższym w treści projektu planu ochrony, znalazły się zapisy wskazujące działania z katalogu ochrony czynnej, tj. odtworzenie pasa przybrzeżnej olszyny.
- 2) Zagrożenia wynikające z rozwoju gospodarstw agroturystycznych, turystycznych i innej zabudowy dotyczą całej otuliny rezerwatu i zostały określone jako zagrożenia potencjalne, przez co należy rozumieć, iż mieszkańcy działki nr 106 oraz właściciele Gospodarstwa Agroturystycznego „Lobelia”, nie stanowią zagrożenia istniejącego dla przedmiotów ochrony rezerwatu „Jezioro Głębocko”. Co więcej, działania informacyjno-edukacyjne i kierujące turystów na inne kąpieliska, tutejszy organ ocenia bardzo pozytywnie. Wskazana w projekcie planu ochrony intensyfikacja ruchu turystycznego dotyczy całości obszaru otuliny rezerwatu i jego zlewni, w sensie ogólnym. Zagrożenie intensyfikacji zabudowy na tym terenie potencjalnie zawsze było i będzie występować, z uwagi na uwarunkowania lokalne oraz unikatowe walory przyrodnicze. Tym bardziej, w planie ochrony rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”, ale i w każdym innym, który chroni ekosystemy jeziorne, powinno znaleźć się wskazanie jako zagrożenia potencjalnego, rozwoju zabudowy w zlewni jeziora.
- 3) Zgodnie z słuszną sugestią, iż brak jest związku zapobiegania spływowi wód powierzchniowych z egzekwowaniem zakazu użytkowania rekreacyjnego jeziora, doprecyzowano zapisy załącznika nr 1, dopisując, iż poza zapobieganiem spływom powierzchniowym, opisane sposoby eliminacji zagrożeń dotyczą przede wszystkim zapobiegania eutrofizacji zbiornika. Dodatkowo, gwoli wyjaśnienia: zagrożenie potencjalne skutkujące eutrofizacją opisane w załączniku nr 1, zagrożenia zewnętrzne lp. 2 to nie tylko spływy powierzchniowe, ale także właśnie eutrofizacja bezpośrednia zbiornika na skutek nielegalnych kąpiei. Zagrożenie rekreacyjnego użytkowania zbiornika (mimo obowiązujących zakazów) ujęto dwukrotnie. Osobno jako zagrożenie skutkujące mechanicznym uszkodzeniem roślinności oraz osobno jako zagrożenie skutkujące eutrofizacją. Jednym ze sposobów ograniczania tych zagrożeń jest więc egzekwowanie zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu.
- 4) Projekt planu ochrony zakłada udostępnienie terenu rezerwatu dla celów rybactwa oraz dla celów edukacyjnych i turystycznych. Nie przewiduje się udostępniania terenu rezerwatu dla celów rekreacyjnych, w tym kąpiei w jeziorze. Udostępnienie rezerwatu „Jezioro Głębocko” do kąpiei stanowiłoby zachętę do organizacji kąpieliska i do wykorzystywania tego terenu, co równałoby się jednoznacznie ze zwiększeniem antropopresji, wydeptywania brzegu jeziora, mechanicznego uszkodzenia roślinności, a w konsekwencji przyspieszałoby eutrofizację jeziora. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, może w drodze indywidualnej decyzji, na czas określony, nie dłuższy niż pięć lat, wydać zgodę na odstępstwa od zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu jeżeli jest to uzasadnione wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu przyrody. Udostępnienie rezerwatu dla celów rekreacyjnych, wyłącznie dla pojedynczych osób, a nie dla ogółu społeczeństwa, nie znajduje uzasadnienia.

2. Od Nadleśnictwa Bytów (pismo Zn.spr.: ZG2.7140.1.2.2016.WK z dnia 15 czerwca 2016 r.

W piśmie tym zgłoszono następujące uwagi:

Cyt:

- 1) „W paragrafie 7, punkt 2, podpunkt c, zamienić „w obrębie otuliny rezerwatu” na „w obrębie zlewni rezerwatu”.
- 2) W załączniku nr 1, w części „Zagrożenia zewnętrzne” pkt 1, dodać pododdziały: 16b, 16c, 22d, 21f, 21c, 20d, 20i, 20g, 20j. Stanowią one istotną część zlewni jeziora. W ich obrębie znajdują

- się liczne torfowiska połączone sztucznymi ciekami, wyprowadzającymi wodę bogatą w biogeny do jeziora Głębocko.
- 3) *W załączniku nr 2, punkt 3 - dopuścić możliwość wycinania drzew podyktowaną ważnymi względami, wynikającymi z konieczności ochrony szczególnie cennych składników przyrody. W bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przebiega droga leśna, wykorzystywana również do rekreacji pieszej, rowerowej i konnej. W związku z tym należy umieścić zapis dopuszczający usuwanie drzew zagrażających przemierzającym się nią osobom.*
  - 4) *Dodatkowo Nadleśnictwo Bytów wnosi o usunięcie z załącznika nr 1 w części zagrożenia zewnętrzne - potencjalne, punktu trzeciego. Zapis w nim zawarty stanowi sugestię jakoby gospodarka leśna stanowiła lub stanowić mogła zagrożenie dla przedmiotu ochrony. Zapis taki jest nieuzasadniony. Prowadzenie gospodarki leśnej regulowane jest na mocy prawa. Konkretne wskazania z niego wynikające zawiera Plan Urządzania Lasu. Stanowi on inwentaryzację zasobów przyrodniczych i leśnych, oraz zbiór wytycznych, w zakresie działań gospodarczych i ochronnych. Działania te wynikają z obowiązującego prawa oraz ustaleń społecznych i instytucjonalnych.*

W odpowiedzi na powyższe:

Ad 1) zgodnie ze słuszną sugestią Nadleśnictwa Bytów, iż zlewnia bezpośrednia rezerwatu jest obszarem kluczowym dla zachowania ekosystemu jeziora i jednocześnie stanowi miejscami większy, niż obecnie wyznaczona otulina rezerwatu, obszar, zmieniono treść zapisów paragrafu 7 pkt 2 lit. c z: „w otulinie rezerwatu” na: „na obszarze otuliny rezerwatu oraz zlewni bezpośredniej jeziora Głębocko”. Dodatkowo, utworzono załącznik graficzny obrazujący obszar zlewni bezpośredniej jeziora.

Ad 2) Dodano, zgodnie z sugestią Nadleśnictwa.

Ad 3) Nie dodano zapisów dopuszczających usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu, ponieważ zgodnie z art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zakazy obowiązujące w rezerwach przyrody nie dotyczą działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym.

Ad 4) Zmieniono zapisy w treści zarządzenia, wskazując, iż potencjalnie zagrożeniem mogłyby być działania sprzeczne z zasadami racjonalnej gospodarki leśnej, a sposobem przeciwdziałania utrzymanie prowadzenia gospodarki leśnej w obecny sposób.

Poza tym nie wpłynęły inne uwagi i wnioski.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.) został przesłany do zaopiniowania przez Radę Miasta i Gminy Bytów. W odpowiedzi na prośbę RDOŚ w Gdańsku, uzyskano informację, iż „gmina skorzysta z art. 89 ust 2 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), tj. organ nie zajmie stanowiska w sprawie, a za rozstrzygnięcie, należy przyjąć brzmienie projektu zarządzenia RDOŚ przedłożonego Radzie Miasta i Gminy Bytów do zaopiniowania”.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (wiadomość e-mail z dnia 5 września 2016 r.). Zwrócono uwagę, iż w treści uzasadnienia pojawiły się zapisy, wskazujące, iż w planie ochrony zaplanowano monitoring stanu ochrony siedliska 3110, podczas gdy w załączniku nr 2 zaplanowano monitoring wyłącznie wybranych parametrów. W związku z powyższym, wyeliminowano przedmiotową rozbieżność, uzupełniając treść załącznika nr 2 o monitoring stanu siedliska 3110, zgodnie z metodyką GIOŚ.

Projekt zarządzenia został uzgodniony w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem PN-I.0041.56.2016.AF z dnia 12 października 2016 r.

Po ww. uzgodnieniu z Wojewodą Pomorskim, do treści projektu zarządzenia wprowadzono korektę części zapisów, w celu poprawy czytelności zarządzenia. Przeredagowaniu uległa treść paragrafu 7 oraz załącznik nr 5. Pierwotna wersja projektu mogła budzić wątpliwości interpretacyjne, ponieważ z treści projektu nie wynikało jednoznacznie, czy ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów, planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dotyczą obszarów: otuliny rezerwatu i zlewni bezpośredniej jeziora Głębocko łącznie, czy wyłącznie części wspólnej tych obszarów. Wprowadzona korekta zapisów w paragrafie 7 oraz korekta wprowadzona w załączniku graficznym przedstawiającym obszar otuliny rezerwatu oraz obszar zlewni bezpośredniej jeziora Głębocko, mają na celu wyeliminowanie możliwości powstania wątpliwości interpretacyjnych treści zarządzenia. Ponadto, w treści uzasadnienia wprowadzono niewielkie zmiany redakcyjne w celu poprawy czytelności projektu zarządzenia.

W związku z wprowadzoną korektą, projekt zarządzenia został ponownie uzgodniony w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem PN-I.0041.67.2016.AF z dnia 29 listopada 2016 r.